

Nr 6.

Ankom till Riksdagens kansli den 15 februari 1910, kl. 2 e. m.

Betänkande, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för utländsk turist att under viss tid tullfritt disponera hit till riket medförd automobil, dels ock en i ämnet väckt motion.

(1:a A.)

I proposition, nr 4, af den 3 december 1909, hvilken hänvisats till bevillningsutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af protokollet öfver finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att besluta, att rubriken nr 683 i gällande tulltaxa skall från dag, som Kungl. Maj:t bestämmer, erhålla följande lydelse:

		Kvantitet för tull- beräk- ningen.	Tullsats.
			Kr. öre
683.	Vagnar och Åkdon, ej specificerade, obegagnade och begagnade, äfvensom Vagnmakararbeten, ej specificerade	100 kr.	15: —
	<i>Anm. 1.</i> Hit hänföras motorvelocipeder samt automobiler och andra motorvagnar, såframt de icke äro afsedda att gå på räler, äfvensom barnvagnar.		
	<i>Anm. 2.</i> Under villkor, hvarom Konungen förordnar, äger resande, som icke är inom riket bosatt, att, utan tullafgifts erläggande, under en tid af högst ett år förfoga öfver medförd automobil, afsedd att inom samma tids utgång återutföras.		

Vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t har, enligt ofvan omnämnda statsrådsprotokoll, chefen för finansdepartementet anfört följande:

»Såsom Eders Kungl. Maj:t torde erinra sig, har jag tidigare, nämligen den 16 oktober 1908, anmält en af kungl. automobilklubben gjord underdånig ansökning om rätt för utländsk turist att på i ansökningen angifna villkor under ett års tid tullfritt disponera hit till riket införd automobil. I anledning af nämnda ansökning och ett af generaltullstyrelsen däröfver afgifvet infordradt underdånigt utlåtande behagade Eders Kungl. Maj:t, på statsrådets hemställan, gifva den af Kungl. Maj:t den 22 juni 1906 tillsatta kommittén för revision af gällande tulltaxa i uppdrag att afgifva yttrande och förslag till bestämmelser i ämnet.

Sedan kommittén nu fullgjort detta sitt uppdrag och generaltullstyrelsen afgifvit infordradt underdånigt utlåtande öfver hvad kommittén föreslagit i ämnet, torde det tillåtas mig att ånyo anmäla ärendet till pröfning samt därvid till en början närmare redogöra för innehållet i automobilklubbens förevarande ansökning.

I flertalet af Europas mera bemärkta länder hade numera, anför automobilklubben, vederbörande myndigheter medgifvit sådan lättnad för den turisttrafik, som förmedlades genom automobiler, att turist, som från utrikes ort medförde automobil för resa i ankomstlandet, vore berättigad disponera densamma utan erläggande eller deponerande af belöpande tull, därest han företedde af auktoriseradt automobilsällskap i hemlandet utfärdad passersedel (triptyque, Passierschein), skrifven å blankett, utgifven af vederbörande sällskap i det land, hvarest resan skulle företagas.

Beträffande rätten att utfärda dylika passersedlar gällde, att i hvarje land sådan rätt tillkomme allenast ett sällskap, hvilket genom kontrakt med motsvarande sällskap i andra länder förbundit sig att icke uti ifrågavarande hänseende träffa öfverenskommelse med något annat sällskap i respektive länder.

Till vederbörande tullkassas säkerhet för eventuellt utbekommande af tullafgift för automobil, införd i ofvannämnda ändamål, hade de kontraherande automobilsällskapen förbundit sig att gemensamt svara för samma afgifts riktiga gäldande. Tullmyndigheten hade endast att i förekommande fall vända sig till sitt hemlands automobilsällskap, som då vore förpliktadt att genast utgifva beloppet.

Rätt att utfä passersedel tillkomme endast medlem af auktoriseradt automobilsällskap. För att komma i åtnjutande af sådan rätt

hade den sökande att hos sällskapet göra vederbörlig framställning och därvid deponera ett penningbelopp, motsvarande den tullavgift, som i det land, där resan skulle företagas, belöpte å den för resan afsedda automobilen. Beloppet kvarhölls sedermera hos sällskapet såsom säkerhet för nyssnämnda tullavgift, för det fall att densamma skulle komma att utkrävas.

Sällskapen tillhandahölle hvarandra sina blanketter till passersedlar; och skulle, såsom förut antydts, dylik sedel, som företeddes till vinnande af åsyftade lättnader i tullhänseende, vara utfärdad å blankett, utgifven af automobilsällskapet i det land, där förmånen påkallades. Passersedlarne bestode i de flesta fall af fem olika blad, betecknade med n:ris 1—5, hvilka skulle ej mindre innehålla uppgift å den resandes fullständiga namn och hemvist, automobilens utseende, beteckningar, vikt och i förekommande fall äfven värde m. m., än äfven vara under-tecknade såväl af vederbörande funktionär i det sällskap, som utfärdat passersedeln, som af den resande. De två första bladen vore afsedda att reglera förhållandena mellan de respektive sällskapen sålunda, att bladet n:o 1 kvarstannade hos det sällskap, som utfärdat passersedeln, och bladet n:o 2 öfversändes till sällskapet i det land, som skulle besökas. Af de öfriga bladen skulle det med n:o 5 betecknade vid ankomsten till sistnämnda land frånskiljas och öfverlämnas till vederbörande tullmyndighet, som samtidigt försåge bladet n:o 3 (hufvudbladet) med vederbörlig anteckning om införseln beträffande såväl tid som ort jämte, i förekommande fall, uppgift om, inom hvilken tid automobilen skulle för att få åtnjuta tullfrihet vara utförd ur landet. Bladet n:o 4 åter vore afsedt att vid automobilens slutliga återutförelse frånskiljas och öfverlämnas till vederbörande tullmyndighet å utförelsorten, som därvid vore i tillfälle utröna, huruvida återutförelsen ägde rum inom föreskrifven tid, och som, därest detta befunnes vara förhållandet och intet vore att anmärka i fråga om automobilens och dess innehafvares identitet, tillika försåge hufvudbladet med erforderliga anteckningar till bestyrkande af tid och ort för utförelsen.

Den tid, under hvilken automobil sålunda finge disponeras, hade i vissa länder (Frankrike, Nederländerna) bestämts till ett år från införelsen med rätt för turisterna att inom denna tidrymd passera landets gräns, huru ofta han behagade. Vid dylika resor under tiden mellan första införelsen och den slutliga återutförelsen af automobilen verkställde i hvarje förekommande fall tullmyndigheten å gränssorten erforderliga anteckningar på baksidan af passersedelns blad n:o 4, som då af turisterna behölls för att först vid den slutliga återutförelsen öfverlämnas till tull-

myndigheten, på sätt förut nämnts. Vid återkomsten till hemlandet åläge det turisten att öfverlämna passersedelns blad n:o 3 till därvarande automobilsällskap, som utfärdat sedeln. Utfärdaren öfversände därefter bladet till automobilsällskapet i det land, som besökts. Därest hos detta sällskap kraf å tullafgift icke i det ifrågavarande fallet gjorts, skulle såsom bevis härå af samma sällskap i utbyte återsändas bladet n:o 2. Efter framkomsten af detta blad återställdes till turisten det af honom vid passersedelns uttagande deponerade beloppet.

Hade däremot i följd af turistens underlåtenhet att ställa sig lämnade föreskrifter till efterrättelse eller af annan orsak automobilsällskapet i det besökta landet måst på yrkande af tullmyndighet därstädes utgifva tullafgift för automobilen, vände sig sällskapet till passersedelns utfärdare, som då vore förpliktad att omedelbart godtgöra tullutlägget, för hvilket ändamål det af turisten deponerade beloppet toges i anspråk.

Genom korrespondens med vederbörande automobilsällskap i Tyskland, Frankrike, Holland m. fl. länder hade automobilklubben inhämtat, att förmån af nu ifrågavarande slag komme att medgifvas svenska automobilturister i de respektive länderna, därest motsvarande lättnad bereddes samma länders turister här i Sverige.

Under hänvisning till hvad sålunda anförts och då avvägbringandet af nu ifrågasatta ömsesidiga lättnader helt visst skulle icke allenast blifva till stor fördel för svenska turister i utlandet utan äfven i afsevärd grad öka den utländska turisttrafiken här i landet, har automobilklubben i underdånighet hemställt, att Eders Kungl. Maj:t täcktes medgifva, att utländsk automobilturist, som hit till riket ankomme, och hos vederbörande tullmyndighet föredede passersedel, utfärdad å klubbens blankett, finge under iakttagande i tillämpliga delar af de utaf klubben angifna formaliteter hit införa och under ett år, räknadt från första införseln, disponera medhafd automobil, utan skyldighet att erlægga eller deponera tull för densamma, med förpliktelse dock för turisten att inom utgången af den sålunda bestämda tiden återutföra automobilen efter förutgången vederbörlig anmälan hos tullmyndigheten å utförselorten, äfvensom att sådan turist finge under den bestämda dispositionstiden efter anmälan hos vederbörande tullmyndighet och sedan af densamma vederbörliga anteckningar verkstälts, utföra och återinföra automobilen utan skyldighet att aflämna passersedelns blad n:o 4 förrän vid den slutliga återutförseln ur riket.

Under förutsättning af nådigt bifall till denna framställning har automobilklubben förbundit sig *dels* att ansvara för och efter anmodan af vederbörande tullmyndighet omedelbart till tullkassan inbetala de

tullavgifter, som för sålunda disponerade automobiler tilläventyrs kunde komma att uppdebiteras, *dels ock* att — till förebyggande af missbruk — så snart öfverenskommelse träffats med utländskt automobilsällskap angående ömsesidigt utfördande af passersedlar, utan dröjsmål till Kungl. Maj:t eller den myndighet, Kungl. Maj:t kunde finna skäligt bestämma, öfverlämna af notarius publicus bestyrkt afskrift af den angående öfverenskommelsen upprättade skriftliga afhandling.

I sitt häröfver afgifna underdåniga utlåtande af den 3 juni 1908 bekräftar generaltullstyrelsen till en början, att lättnader i tullhänseende af den beskaffenhet, förevarande underdåniga framställning afsåge, medgifvits i vissa andra europeiska länder. Då emellertid förmånen icke finge åtnjutas af turist, hemmahörande i land, hvarest liknande lättnader icke medgifvits, kunde för närvarande svenska turister icke någonstädes i utlandet göra anspråk på samma lättnader. Detta förhållande liksom äfven det intresse för landet, som måste anses ligga i befrämjandet af den utländska turisttrafiken härstädes, gjorde, framhåller generaltullstyrelsen vidare, förevarande framställning värd all uppmärksamhet.

De uppgifter, som skulle lämnas i de af automobilklubben föreslagna passersedlarna, syntes vara fullt tillräckliga i fråga om automobilernas identifiering. Likaledes funne styrelsen den garanti, som automobilklubben iklädt sig, borga för att till äfventyrs uppdebiterad tullavgift för automobil komme tullverket till godo.

Däremot kunde ifrågasättas, huruvida de i passersedeln lämnade uppgifter kunde läggas till grund för bestämmande af sådan tullavgifts storlek, med mindre riktigheten af uppgiften angående automobilens värde af turisten bestyrktes på tro och heder. I vissa andra fall, där det åläge sakägare att för ernående af lättnad i tullhänseende lämna uppgift i ett eller annat hänseende, erfordrades dylik bekräftelse.

I detta sammanhang meddelar generaltullstyrelsen, beträffande nu rådande praxis i fråga om tullbehandlingen af automobil, som införes af resande, att styrelsen städse bifallit ansökningar om rätt att mot deposition af belöpande tull under viss tid disponera automobil för resa här i riket. Därest vid återutförelse af sålunda disponerad automobil de för medgifvandet uppställda villkor fullgjorts, hade det deponerade beloppet återbetalts till vederbörande. Då vid sådant förhållande redan nu tullavgift i regel icke utginge för automobiler, införda af turister, torde — fortsätter generaltullstyrelsen — bifall till förevarande framställning icke heller medföra afsevärdt minskad inkomst för statsverket.

Visserligen syntes den tid af ett år, under hvilken automobil enligt den underdåniga framställningen skulle få här i riket disponeras,

ganska lång, men torde dock vid bifall till ansökningen i öfrigt någon inskränkning härutinnan icke vara behöflig. I Frankrike och Nederländerna finge automobilturist åtnjuta förmånen under ett år. I Tyskland hade likvisst icke en för hvarje fall gällande tidrymd fastställts. Orsaken härtill torde dock få sökas i den omständigheten, att rätten att därstädes begagna sig af aumomobil vore förbunden med skyldighet för vederbörande att vidkännas stämpelafgift, hvars storlek, så vidt anginge automobil, tillhörig i annat land bosatt person, vore i viss mån beroende på längden af den tid, under hvilken automobilen kvarblefve inom landet. Numera hade emellertid i Tyskland åtgärder vidtagits i syfte att härutinnan bereda lättnader för främmande automobilturister.

Under återopande af hvad sålunda anförts har generaltullstyrelsen i underdånighet hemställt, att, därest Eders Kungl. Maj:t godkände styrelsens åsikt därom att automobilklubben finge anses vederhäftig för de förbindelser, densamma i förevarande underdåniga ansökning iklädt sig, Eders Kungl. Maj:t täcktes finna skäligt förordna, att utländsk turist, som ankomme hit till riket medförande automobil, måtte, utan skyldighet att erlægga eller deponera tull för automobilen, hit införa och under ett år, räknadt från dagen för införseln, disponera densamma, oafsedt huruvida den komme att hela tiden kvarblifva i riket eller därunder en eller flera gånger föras fram och åter öfver rikets gräns; allt dock under vissa af generaltullstyrelsen i utlåtandet föreslagna villkor.

Efter att hafva redogjort för nämnda villkor, fortsatte föredragande departementschefen:

I allt väsentligt ansluter sig, såsom af redogörelsen för de föreslagna villkoren för bifall till ansökningen framgår, generaltullstyrelsen till det passersedelssystem, som af automobilklubben närmare angifvits. Af hvad generaltullstyrelsen i öfrigt i sitt underdåniga utlåtande anført framgår, att styrelsen tänkt sig, att nämnda villkor och öfriga föreskrifter i förevarande afseende skulle sammanföras i en af Kungl. Maj:t utfärdad kungörelse angående rätt för utländsk turist att tullfritt disponera hit till riket medförd automobil.

Vid anmälan den 16 oktober 1908 af ifrågavarande ansökning och det generaltullstyrelsens utlåtande, hvarför jag nu redogjort, framhöll jag, att förevarande framställning syntes mig värd allt erkännande, men att ett medgifvande i den af automobilklubben angifna riktningen knappast vore förenligt med bestämmelserna i nu gällande tullförfattningar, samt att i följd häraf särskilda bestämmelser i ämnet vore

erforderliga, hvilka lämpligen kunde inrymmas i tulltaxan eller de till tulltaxan hörande underrättelser om hvad vid taxans tillämpning iakttagas bör. I anslutning härtill hemställde jag — en hemställan, som vann Eders Kungl. Maj:ts godkännande — att Eders Kungl. Maj:t måtte gifva tulltaxekommittén det af mig förut angifna uppdrag. Och öfvergår jag nu att redogöra för innehållet i kommitténs den 2 juli 1909 i ämnet afgifna underdåniga utlåtande.

Till en början fäster kommittén uppmärksamheten därå, att, såsom framginge af den speciella motiveringen till § 9 af det med kommitténs underdåniga skrifvelse den 3 maj 1909 öfverlämnade förslag till tulltaxeförordning, inom tullverket af ålder förekommit, att i åtskilliga likartade fall tullfri disposition af inkommande artiklar under viss tid medgifvits. Grunden för dylika, af generaltullstyrelsen hittills lämnade medgifvanden finge sökas dels i hänsyn till den inhemska industriens intressen, dels i billighetshänsyn. Kommittén hade emellertid ansett sådana, till viss tids tullfrihet föranledande hänsyn böra i den nya tulltaxeförordningen erhålla särskildt uttryck och bestämd begränsning, hvarvid kommittén alltså ställt sig på samma ståndpunkt, åt hvilken föredragande departementschefen i detta ärende gifvit uttryck.

Under hänvisning till det förhållande, att af resande medförd, begagnad velociped såväl enligt gällande tulltaxa (anmärkning under rubriken Velocipeder) som enligt kommitténs förslag till tulltaxeförordning (§ 5 litt. f) finge tullfritt utlämnas, kunde måhända ifrågasättas, att med afseende å medförda automobiler till och med gå längre i tillmötesgående mot automobiltrafiken, än den underdåniga framställningen afsåge. Hänsyn till såväl statskassans som den inhemska industriens intressen torde dock innefatta fullgiltiga skäl för att icke låta tullfriheten gälla längre än under viss begränsad tid samt för att träffa anstalter, i syfte att denna inskränkning gjordes effektiv genom erforderliga kontrollföreskrifter, afsedda att konstatera återutförelsen och eventuellt säkerställa utbekommandet af belöpande tullafgift, allt i närmaste öfverensstämmelse med motsvarande bestämmelser i utlandet.

I enlighet med de grundsatser, som för öfrigt i kommitténs förslag till tulltaxeförordning tillämpats, syntes emellertid kontrollföreskrifterna icke böra inrymmas i tulltaxan eller i de i omedelbart sammanhang med denna utfärdade bestämmelser utan i stället böra meddelas i administrativ ordning, hvarigenom för öfrigt äfven vunnas, att desamma lättare kunde jämkas efter hvad vunen erfarenhet eller förändrade förhållanden kunde anses påkalla. Själfva grundstadgandet torde däremot

lämpligen kunna inrymmas i förberörda § 9 af förslaget till tulltaxeförordning.

Då emellertid anledning förefunnes att söka snarast möjligt genomföra den sålunda förordade lättningen för turisttrafiken och att därvid icke afvakta den motsedda nya tulltaxans ikraftträdande, ansåge sig kommittén jämväl böra i underdånighet hemställa, huruvida icke Eders Kungl. Maj:t skulle finna skäligt föreslå Riksdagen att besluta ett tillägg till gällande tulltaxa i form af en till rubriken n:o 683 (»Vagnar och Åkdon» etc., till hvilken rubrik automobiler hänfördes) fogad anmärkning, så lydande:

»Under villkor, hvarom Konungen förordnar, äge resande, som icke är inom riket bosatt, att, utan tullafgifts erläggande, under en tid af högst ett år förfoga öfver medförd automobil, afsedd att inom samma tids utgång återutföras».

I händelse en sådan ny anmärkning under rubriken n:o 683 skulle tillkomma, borde den lämpligen kunna upptagas såsom anmärkning 2 och den nuvarande anmärkningen betecknas såsom anmärkning 1.

I sitt den 31 sistlidne augusti afgifna underdåniga utlåtande har generaltullstyrelsen förklarat sig icke hafva något att erinra mot den af tulltaxekommittén sålunda gjorda underdåniga hemställan.

Såsom jag redan den 16 oktober 1908 vid underdånig föredragning af ifrågavarande ansökning framhöll, synes mig densamma värd beaktande. Ur industriell eller skyddspolitisk synpunkt kan det nämligen icke vara något att erinra mot tullfri import af automobil, som är afsedd att användas allenast under importörens tillfälliga vistelse här i landet. Å andra sidan måste det för den internationella trafiken eller kanske närmare bestämdt för turistväsendet vara af alltjämt växande betydelse, att hinder vid dylik import i största möjliga utsträckning undanröjas. Visserligen har i praktiken viss lättning i ifrågavarande hänseende redan nu pläгат medgifvas. Men — äfven om man skulle anse medgifvanden i sådan riktning äga stöd i gällande tullförfattningar — har i allt fall lättningen, i brist på tillräckliga garantier mot missbruk, måst begränsas till tullafgiftens deponerande. Sedan emellertid numera garantier af nämnda slag erbjudits, synes mig frågan om suspension af tulltaxans bestämmelser vidkommande automobil, som införes under nyss angifna förhållande, böra upptagas till skärskådande. Dessförinnan tillåter jag mig att i likhet med tulltaxekommittén erinra, hurusom import af begagnad velociped för resandes personliga bruk kan anses frikallad från all tullafgift. Sedan år 1898 har nämligen i tull-

taxan till rubriken Velocipeder varit fogad en anmärkning af innehåll, att af resande medförd begagnad velociped, som, enligt af honom på tro och heder afgifven skriftlig försäkran, införes för eget bruk och ej i handelsafsikt, må, efter pröfning af vederbörande tullförvaltning, tullfritt utlämnas. Att utsträcka bestämmelser af denna vidd att gälla vid import af automobiler torde emellertid af flera utaf kommittén antydda skäl icke böra ifrågakomma. Utom det att ansökningen endast afser den internationella automobiltrafiken, får ej heller förbises, att hela det skydd, tulltaxan nu kan anses bringa personautomobilfabrikanterna inom landet, säkerligen skulle blifva af ringa eller intet värde, om automobil för eget bruk i allmänhet finge af resande tullfritt införas. I fråga om dylika fordon bör alltså tullfriheten inskränkas till automobil, som för viss kortare tid införes af här i riket icke bosatt person. Denna tid synes mig böra, på sätt föreslaget blifvit, bestämmas till högst ett år. Under sådana villkor och då jag i likhet med generaltullstyrelsen håller före, att automobilklubbens borgen för debiterade tullafigifters erläggande bör betraktas såsom god, torde en anordning, som i hufvudsakliga delar bygges på det af automobilklubben angifna passersedel-system, vara för tullverket och statskassan betryggande.

Stadganden rörande en sådan anordning och öfriga kontrollföreskrifter torde, såsom kommitterade förutsatt, lämpligen böra meddelas i administrativ väg. De grundläggande bestämmelserna för tullfriheten åter hafva, på sätt jag tidigare antydt, sin plats i den af Riksdagen antagna tullförfattningen. Vissa likartade bestämmelser återfinnas också i § 9 af tulltaxekommitténs förslag till förordning med tulltaxa för inkommande varor. Vid den slutliga pröfningen af nämnda förslag, hvilket den 27 maj 1909 remitterats till vederbörande ämbetsverk för afgifvande af utlåtande, lärer också det af tulltaxekommittén med afseende å nu ifrågavarande ämne föreslagna tillägg böra sammanföras med bestämmelserna i nyssnämnda paragraf. Innan ny tulltaxa vinner tillämpning, något som på grund af vissa förhållanden icke torde komma att ske förrän under senare delen af år 1911, lära bestämmelser i nu förevarande syfte böra inflyta i gällande tulltaxa och i den ordning, tulltaxekommittén föreslagit, eller genom särskild anmärkning under rubriken nr 683: vagnar, åkdon, ej specificerade, obegagnade och begagnade, äfvensom vagnmakeriarbeten, ej specificerade. Denna rubrik torde därvid i öfrigt icke böra undergå annan ändring än att den därtill redan nu hörande anmärkning, som angifver, bland annat, att till rubriken hänföras motorvelocipeder och motorvagnar, erhåller en mindre omformulering af redaktionell art.

Skulle nu till sagda rubrik fogas en ny anmärkning af det innehåll, kommittén föreslagit, komme själfallet de kontrollföreskrifter, hvarom jag nyss talade, att utfärdas i sammanhang med beslutade ändringar i tulltaxan.»

Vidare har i en inom Andra kammaren af herr *E. Åkerlund* väckt motion, nr 172, hvilken likaledes hänvisats till utskottet, hemställt, att Riksdagen ville afslå Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Motionärens motivering för detta yrkande lyder sålunda:

»Riksdagen aflät 1909 två skrivelser till Kungl. Maj:t angående dels särskild beskattning af automobiltrafik, dels skärpta bestämmelser för densamma. Det måste verkligen synas som ett något egendomligt svar, då man nu i kungl. propositionen nr 4 finner, att tullfrihet föreslås för utländska turisternas automobiler vid färder här i landet.

Då man är efter år klagat öfver automobilisters framfart på landsbygden, då genljudet häraf låtit sig förnimmas äfven i Riksdagen i motioner, som velat hindra eller reglera de öfverklagade förhållandena, då två kommissioner tillkallats för att formulera bestämmelser härutinnan — då får man ett tillägg till vår tulltaxa, som skall om möjligt än mera öka svårigheterna, skärpa missförhållandena.

Landtbefolkningen är med rätta förbittrad öfver automobilisternas ofta hänsynslösa framfart och frestas rent af att bära hand på de öfvermodiga och tanklösa sällarne. Väghållningsbesväret, som jämte underhåll af enskilda utfarts- och byvägar hårdt tynger landtbefolkningen, ökas år från år. Jag har mig bekant från Södermanland, att Konungens befallningshafvande särskildt tillsagt länsmän och vägsyneförrättare att vara noga med bland annat gräskanternas borttagande, och att så mycket anmärkingar i år därstädes förekommit, att särskild eftersyn måst sparas till våren. Exempelvis kan anföras, att vägar därstädes, som helt obetydligt trafikeras och som på grund af många och svåra backar äro utdömda och under omläggning samt inom 3 år försvinna såsom allmänna, ändock af vägsyn bestämts att undergå dylik dyrbar förbättring. Och detta allt därför, att automobilerna ej skola glida ner från våta gräskanten i diket.

Automobilfaran vållas utom af vissa chauffeurers obetänksamma framfart däraf, att våra vägar äro för smala. Kostnaden att ändra bygdeväg till landsväg är uppenbarligen alltför stor för att ens bära genomföras med statshjälp. Då det nu visat sig, att inhemska automobilägare ha svårt för att hålla reda på, hvilka vägar som äro tillättna och att de ej respektera ens tydliga och klara förbud, så är det uppen-

bart omöjligt att komma till rätta med utländingar, hvilka icke ens förstå språket. Hvar skall anmälan göras och huru skall länsmanen kunna stämma en sådan till nästa ting?

Nog har väl den utländske automobilisten råd att offra hela 15 kronor för nöjet att få använda våra landsvägar. I fjor föreslogs stämpelafgift beräknad efter 10 kronor i månaden eller 120 kronor pr år. Riksdagsskrifvelsen är tydlig nog: — — 'Att under sådana förhållanden pålägga alla automobiler beskattning *i den grad*¹⁾, som motionären föreslagit, torde icke vara lämpligt, och Riksdagen anser det jämväl kunna ifrågasättas, om icke, äfven om en skatt åsättes, automobiler, som brukas för praktisk verksamhet, böra fritagas från skatt eller åtminstone träffas af en lägre skattesats än öfriga automobiler.' — —

Alltså talas där ingenting om utländska automobilister — turister.

Under sådana förhållanden synes det vara väl mycken gentillesse mot utlänningen, om man nu, under det Riksdagen väntar på direkt svar å sin framställning, går att medgifva utländska turister tullfrihet för deras automobiler. Konsekvens är det åtminstone icke, och måhända skall detta af vedersakarne rent af anföras som *ändrad ståndpunkt* hos Riksdagen.

Om Riksdagen, såsom är att vänta, som en följd af fjorårsbeslutet afslår Kungl. Maj:ts proposition, synes man därjämte böra i skrifvelsen till Kungl. Maj:t härom böra betona, att generaltullstyrelsen ej äger att bestämma, att tullafgiften deponeras för att vid återresa återbetalas.»

Utan att nu ingå på frågan, i hvad mån den inom tullverket på ifrågavarande område utbildade praxis kan anses äga författningsenligt stöd — en fråga, hvartill utskottet i annat sammanhang torde få tillfälle återkomma — ansluter sig utskottet till föredragande departementschefens ofvan intagna uttalande till statsrådsprotokollet såsom tillräckligt motiv för det nu föreslagna tillägget till gällande tulltaxa. Visserligen har inom utskottet anmärkts, att så lång tids tullfri disposition inom riket af resandes medförda automobil som ett helt år näppeligen torde vara af behof påkalladt. Men häremot synes kunna framhållas önskvärdheten ur reciprocitetsynpunkt däraf, att berörda tidsrum här i landet bestämmas i likhet med hvad i utlandet är vanligt, något som icke torde förorsaka verklig olägenhet men väl kan för svenska automobilister på resor i utlandet medföra fördel.

Herr Åkerlund synes i sin motion förbise, att här icke är fråga

*Utskottets
yttrande.*

1) Kursiveringen gjord af motionären.

om att vid sådan eventuell framtida beskattning af automobiler inom riket, som af 1909 års Riksdag ifrågasatts, fritaga utländska turisternas automobiler från skatt, utan allenast att af billighetshänsyn och praktiska skäl underlåta att utkräfvatull för en vara, som inkommer för annat ändamål än för inhemsk förbrukning. Tydligt är vidare, att, i händelse nu pågående utredning i ämnet utnynnär i förslag om skärpta bestämmelser här i riket angående automobiltrafik och sådana bestämmelser komma till stånd, dessa äfven vinna tillämpning för utländska automobilister. De af motionären ur samfärdselsynpunkt befarade olägenheterna däraf, att de utländska automobilisterna icke förstå anvisningar på svenska språket, kunna icke i detta sammanhang tillmätas synnerlig betydelse.

Utskottet, som förty icke kunnat fästa afseende vid motionärens yrkande, och som förutsätter, att vid utfärdande af de kontrollföreskrifter i ämnet, hvilka ankomma på Kungl. Maj:t, jämväl kommer att tagas hänsyn därtill, att utlänning, hvilken begagnar sig af den ifrågavarande förmånen, icke äger att med dess fortfarande tillgodonjutande öfverlåta automobilen till annan person, får alltså, med erinran att, enligt hvad förut meddelats, ny tulltaxa förutsättes komma att träda i kraft den 1 december 1911, hemställa,

att Riksdagen, med afslag å ifrågavarande motion nr 172, måtte besluta, att rubriken nr 683 i gällande tulltaxa skall från dag, som Kungl. Maj:t bestämmer, till och med den 30 november 1911 erhålla den i Kungl. Maj:ts förevarande proposition föreslagna lydelse.

Stockholm den 15 februari 1910.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.